

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **P. V.**, v řízení zastoupeného JUDr. Irenou Tšponovou, advokátkou se sídlem Přerov, Kratochvílova 15, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Ostravě** se sídlem Ostrava, Na Jízdárně 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.4.2010 č.j. 356/10-1505-806794, ve věci daňové exekuce,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 15.4.2010 č.j. 356/10-1505-806794, kterým byla zamítnuta žalobcová odvolání proti rozhodnutím Finančního úřadu v Přerově ze dne 8.9.2009 č.j. 93393/09/393940807073 a č.j. 93392/09/393940807073, jimiž byly vůči žalobci jako povinnému nařízeny daňové exekuce.

Namítá, že:

- 1) v době, kdy byly vydány vykonávané platební výměry, byla na majetek žalobce nařízena exekuce Exekučním příkazem JUDr. Tomáše Vrány, soudního exekutora v Přerově, prodejem podniku, kdy správcem podniku byl ustanoven Ing. V. D., který ke svému zastupování dále zmocnil Ing. Š. Ani jednomu z nich však nebyl žádný z platebních výměrů doručen, proto nikdy žádný z vykonávaných platebních výměrů nenabyl právní moci;
- 2) exekuční výkazy jsou nepřezkoumatelné, když odkazují na „*vykonatelný výkaz nedoplatků*“. Žádný takový výkaz však nebyl nikdy doručen ani žalobci, ani správci podniku ani Ing. Š., proto nemůže být exekučním titulem.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby, kdy plně odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že Finanční úřad v Přerově dne 14.5.2007 vystavil, dne 16.5.2007 vypravil a dne 5.6.2007 žalobci doručil dodatečný platební výměr č. 1070000717 č.j. 71420/07/393912/3404, kterým žalobci dodatečně vyměřil daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2002 ve výši 1.046.612,- Kč; tento platební výměr nebyl napaden odvoláním. Finanční úřad v Přerově dále dne 25.5.2007 vystavil, dne 7.6.2007 vypravil a dne 22.6.2007 žalobci doručil dodatečný platební výměr č.j. 75121/07/393912/3404, kterým žalobci dodatečně vyměřil daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2005 ve výši 2.016.884,- Kč; tento platební výměr nebyl napaden odvoláním. Podle těchto platebních výměrů Finanční úřad v Přerově dne 12.7.2007 a dne 25.7.2007 vystavil výkazy nedoplatků, které nebyly žalobci, správci podniku ani Ing. Šellemu doručovány. Dne 8.9.2009 Finanční úřad v Přerově vydal shora označené exekuční příkazy k vymození shora uvedených daňových pohledávek. Z nich vyplývá, že si je vědom probíhající exekuce prodejem podniku, přičemž každým z exekučních příkazů je nařízena exekuce „*k vymození vykonatelného nedoplatku*“ s tím, že žalobce nezaplatil podle „*vykonatelného výkazu nedoplatků*“ tyto daně:

Pořadí Druh daně	rozhodnutí č.j.	vydaného dne splatnou částku (Kč)	splatného dne
1 Daň z příjmů fyzických osob podávajících přiznání	75121/07/393912/3404	25.05.2007 2016884.00	23.07.2007

a

Pořadí Druh daně	rozhodnutí č.j.	vydaného dne splatnou částku (Kč)	splatného dne
1 Daň z příjmů fyzických osob podávajících přiznání	71420/07/393912/3404	14.05.2007 1046612.00	09.07.2007

Ve spise je založena plná moc ze dne 6.11.2006, kterou Ing. V. D. jako správce podniku žalobce zmocňuje Ing. M. Š. k provádění veškerých úkonů a zastupování ve vztahu k povinnostem správce podniku vůči Finančnímu úřadu v Přerově. Proti exekučním příkazům podal žalobce včasné společné odvolání, v němž namítl, že proti vykonávaným platebním výměrům podal žalobu. Odvolání bylo zamítnuto napadeným rozhodnutím žalovaného, kdy žalovaný dospěl k závěru, že pro nařízení exekuce je rozhodná toliko existence exekučního titulu a otázka, zda byl dluh zaplacen. K odvolací námitce uvedl,

že žalovanému se nepodařilo dohledat žádné písemnosti, které by žalobcovu argumentu svědčily a mohly být tak důvodem alespoň pro odklad exekuce.

Krajský soud předně dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobního bodu 2). Jakkoli lze žalobci přisvědčit, že výkaz nedoplatků může být exekučním titulem (sám o sobě) jen, je-li povinnému řádně doručen, nelze přehlížet skutečnost, že v exekučních příkazech jsou zcela jasně a nezaměnitelně popsány daňové pohledávky za žalobcem odkazem na vyměřovací rozhodnutí, a to vždy druhem daně, č.j. rozhodnutí, datem rozhodnutí a splatností pohledávky. Z uvedeného vyplývá, že vykonatelným exekučním titulem tvořícím podklad exekučních výměrů jsou právě tato rozhodnutí – platební výměry – se kterými byl žalobce řádně seznámen. Byly-li tedy exekuce nařízeny na podkladě těchto exekučních titulů – platebních výměrů – nelze vůči žalovanému, příp. správci daně, účinně vytýkat, že by se jednalo o exekuční příkazy vydané bez vykonatelného exekučního titulu.

Ve vztahu k žalobnímu bodu 1) si je krajský soud vědom vývoje předcházejícího řízení žalobce proti žalovanému vedeného Krajským soudem v Ostravě původně pod sp. zn. 22 Ca 249/2008, později pod sp. zn. 22 Af 16/2010, jehož průběh rekapituluje:

- dne 18.6.2009 rozsudkem č.j. 22 Ca 249/2008-39 krajský soud zamítl žalobcovu žalobu, když dospěl k závěru, že ve smyslu § 338k odst. 6 o.s.ř. ve spojení s § 71 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „e.ř.“), je správce podniku ve sporech a v jiných řízeních, v nichž je povinný účastníkem a které se týkají podniku, oprávněn povinného zastupovat i bez jeho souhlasu; má přitom obdobné postavení jako zástupce účastníka na základě procesní plné moci. V těchto případech je pak povinností finančních orgánů správce podniku, který je oprávněn povinného jako účastníka řízení na základě zákonného zmocnění zastupovat, informovat o probíhajícím řízení a umožnit mu vyjádřit se k tomu, zda bude povinného (žalobce) v daném řízení zastupovat či nikoli. Uvedené však neznamena, že by se nařízením exekuce a ustanovením správce podniku něco změnilo na postavení žalobce jako daňového subjektu ve smyslu § 6 odst. 1 ZSDP. Správci podniku vzniká pouze oprávnění dle § 338k odst. 6 o.s.ř. a je na jeho vůli, zda jej využije či nikoliv, přičemž se nestává daňovým subjektem místo povinného (žalobce). K případnému porušení povinností správcem podniku při výkonu jeho funkce nelze při posouzení otázky, zda žalobce jako povinného v daňovém či soudním řízení zastupoval, přihlížet, protože dle § 338k odst. 6 o.s.ř. jde pouze o oprávnění správce podniku a je tak výlučně na jeho vůli (i odpovědnosti), zda tohoto oprávnění využije či nikoliv;
- uvedený rozsudek krajského soudu byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10.3.2010 č.j. 5 Afs 83/2009-63*), v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že dle ust. § 338k odst. 6 o.s.ř. ve spojení s ust. § 71 e.ř. je správce podniku ve sporech a v jiných řízeních, v nichž je povinný účastníkem a které se týkají podniku, oprávněn povinného zastupovat i bez jeho souhlasu; má přitom obdobné postavení jako zástupce účastníka na základě procesní plné moci. Z citované právní úpravy lze naopak dovodit, že správce podniku v daňovém řízení bude vždy zastupovat povinného, a to i bez jeho souhlasu. V případě nařízení exekuce a ustanovením správce podniku sice povinný neztrácí způsobilost být daňovým subjektem dle ust. § 6 odst. 1 ZSDP, výkon jeho práv a povinností je však omezen

*) dostupné na <http://www.nssoud.cz>

tím, že je nevykonává povinný osobně, nýbrž prostřednictvím správce podniku. *Per analogiam* lze do určité míry postavení a úlohu správce podniku přirovnat

např. k postavení insolvenčního správce, disponuje obdobnými právy a povinnostmi jako daňový subjekt, a je nutno na něj takto v daňovém řízení i nahlížet. Rovněž nelze vyloučit, aby si osoba, jež je oprávněna jednat za daňový subjekt, zvolila svého zástupce;

- krajský soud, při respektování závaznosti právního názoru Nejvyššího správního soudu v této věci (§ 110 odst. 3 s.ř.s.) rozsudkem ze dne 29.6.2011 č.j. 22 Af 16/2010-88 žalobě vyhověl.

Shora uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.3.2010 č.j. 5 Afs 82/2009-63 však nepředstavuje ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu k předmětné otázce, když Nejvyšší správní soud již 29.4.2010 v rozsudku č.j. 8 Afs 49/2009-73*), bez předložení věci rozšířenému senátu podle § 17 s.ř.s. a bez zaujetí plenárního stanoviska podle § 19 s.ř.s., vyslovil, že pokud mají správní orgány povinnost dotázat se správce podniku, zda hodlá uplatnit své právo jednat ve správním řízení za povinného, nelze v případném porušení této povinnosti spatřovat vadu řízení mající za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Daňovým subjektem totiž i nadále v takových případech zůstává sám povinný a to, že správní orgány jednaly s ním a nikoli se správcem podniku, nemůže povinný namítat účinně ve svůj prospěch jako podstatnou vadu řízení.

Krajský soud na okraj dodává, že lustrací v informačním systému Nejvyššího správního soudu*) zjistil, že předmětná otázka nebyla předložena rozšířenému senátu ani plénu Nejvyššího správního soudu dodnes.

Stojí tak proti sobě dva vzájemně rozporné rozsudky Nejvyššího správního soudu. Za této situace se krajský soud necítí být vázán dosavadní rozhodovací činností Nejvyššího správního soudu, která by představovala ustálenou judikaturu soudů rozhodujících ve správním soudnictví.

Krajský soud i nadále setrvává na svých závěrech vyslovených v rozsudku ze dne 18.6.2009 č.j. 22 Ca 249/2008-39, tzn. že ve smyslu § 338k odst. 6 o.s.ř. ve spojení s § 71 e.ř. je správce podniku ve sporech a v jiných řízeních, v nichž je povinný účastníkem a které se týkají podniku, oprávněn povinného zastupovat i bez jeho souhlasu; má přitom obdobné postavení jako zástupce účastníka na základě procesní plné moci. V těchto případech je pak povinností finančních orgánů správce podniku, který je oprávněn povinného jako účastníka řízení na základě zákonného zmocnění zastupovat, informovat o probíhajícím řízení a umožnit mu vyjádřit se k tomu, zda bude povinného (žalobce) v daném řízení zastupovat či nikoli. Uvedené však neznamená, že by se nařízením exekuce a ustanovením správce podniku něco změnilo na postavení žalobce jako daňového subjektu ve smyslu § 6 odst. 1 ZSDP. Správci podniku vzniká pouze oprávnění dle § 338k odst. 6 o.s.ř. a je na jeho vůli, zda jej využije či nikoliv, přičemž se nestává daňovým subjektem místo povinného (žalobce). K případnému porušení povinností správcem podniku při výkonu jeho funkce nelze při posouzení otázky, zda žalobce jako povinného v daňovém či soudním řízení zastupoval, přihlížet, protože dle § 338k odst. 6 o.s.ř. jde pouze o oprávnění správce podniku a je tak výlučně na jeho vůli (i odpovědnosti), zda tohoto oprávnění využije či nikoliv. Postavení insolvenčního správce a konkurzního správce jsou definována odlišně. Pro úplnost krajský soud dodává, že má za to, že tento závěr není v rozporu s jeho dosavadní rozhodovací činností, když opačný názor zaujal v rozsudku

ze dne 29.6.2011 č.j. 22 Af 16/2010-88 jen proto, že byl v této věci vázán závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, jak byl vysloven v rozsudku ze dne 10.3. 2010 č.j. 5 Afs 82/2009-63.

V tomto rozsudku zaujatý právní názor je podporován i dosavadními závěry soudců občanskoprávního soudnictví, podle kterých zákon neukládá správci podniku povinnost zastupovat povinného v probíhajících sporech, správce však musí uvážit, zda je třeba, aby v konkrétním sporu využil svého práva k zastupování povinného tak, aby nedošlo ke zmenšení majetku podniku. Správce podniku není zástupcem předvídaným v ust. § 25 odst. 2 či v § 25a odst. 2 o.s.ř., proto musí povinného zastupovat osobně, nemůže se dát zastoupit jiným zástupcem ani zmocnit jinou osobu, aby v řízení zastupovala povinného. I zástupce pro řízení, v němž je předepsáno povinné advokátní zastoupení, v takovém případě nevolí správce podniku, ale sám povinný (srov. např. Dlouhá, E. in Drápal, L.; Bureš, J. a kol.: Občanský soudní řád; Komentář, 1. vyd., C. H. Beck Praha 2009; II. díl, str. 2598).

Krajskému soudu je přitom z jeho dosavadní rozhodovací činnosti [z předcházejícího spisu sp. zn. 22 Af 16/2010 (22 Ca 249/2008)] známo, že v případě žalobce správce podniku výslovně Finančnímu úřadu v Přerově přípisem ze dne 16.6.2006 sdělil, že je vyloučeno, aby za žalobce v daňovém řízení jednal, tzn. nevyužil svého oprávnění zastupovat žalobce v daňových řízeních.

Předložil-li následně Ing. Šelle plnou moc, podle které měl být zmocněn k zastupování správce podniku zastupujícího žalobce, nemohl mít tento úkon podle názoru podepsaného soudu žádné účinky, když se jedná o plnou moc udělenou v rozporu s ustanoveními § 22 a násl. o.s.ř., která nepřipouštějí zastoupení správce podniku dalším zástupcem.

Z uvedených důvodů shledal krajský soud nedůvodným i žalobní bod 1).

Vzhledem k tomu, že veškeré žalobcem uplatněné žalobní body byly shledány nedůvodnými, krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení žádné náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Bude-li kasační stížnost podána po 31.12.2011, podává se k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně přímo.

V Ostravě dne 15. prosince 2011

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu